

KUDÜS'TE SON OSMANLI ASKERİ

Haydi gel de duygulanma...

ABD başkanın Küba dağlarının birinde herhangi bir mağarada yaşayan isyancıların başı olan Garcia'ya Rowan'la gönderdi mektup hep anlatılır. Gerçi bu konunun ana teması farklı olsa başka bir perspektifte bire bir örtüşen hatta 55 yıl (daha da fazla olabilir) sorgulamadan aç, susuz, uykusuz, yağmur-çamur, soğuk-sıcak demeden nöbet tutan İğdırlı Onbaşı Hasan'ın sadakat öyküsü. Unutulmuşluğuna rağmen devletine küsmemiş, devletinin güvenini sorgulamamış bir yiğidin öyküsü.

Sadakatın böylesini nasıl yorumlarsınız. Şahsen ben çok garip bir duygu içerisindeyim.

Yıllar önce komşum S.MENTEŞ amcasının iki yıl fazladan askerlik yaptığını söylediğinde çok şaşırılmışım. Amcası çok saf, çok sadık biriymiş. Bu nedenledir ki bir rütbeli gelip de bu da kimdir soru sormasın diye adamcağıza bir balyoz zimmetleşmişler ve nizamiyenin arkasında bulunan dağa yollamışlar. Sabahleyin sefer taşıyla yemeğini ve balyozunu omzuna atıp dağa çıkarmış ve akşama kadar çalıştıktan sonra akşam balyozuyla geri dönermiş. Kar kış kıyamet demeden. Bir yıl böyle iki yıl böyle. Teskere gelmiş geçmiş. Üç yıl böyle dört yıl böyle. Adam öyle bir sadık ki izin bile kullanmadan dört yıl taş kırmış. Ne çürük raporu alma aklına gelmiş ne de yasal iznini kullanmış ne de teskere gününü sorgulamış.

En son dört yılın sonunda bir rütbelinin dikkatini çekmiş yeni bir günde taş kırmak için balyoz omuzlunda yolda giderken. Rütbeli sormuş :

-Bu da kim?

-Komutanım yıllardır bu adam omuzlunda balyoz, elinde sefer taşı bu yöne doğru gider akşamüzeri döner.

Bunun üzerine araştırmalar ki iki yıl önce teskeresini alması gereken bir er. Akşam olup kışlaya döndüğünde komutanı çağırılmış bunu.

-“Senin askerliğin biteli iki yıl olmuş. Yarın memleketine gidiyorsun. Haydi, gözün aydın.” demiş.

- “Ama komutanım kırılması gereken daha bir sürü taş var. Ben gidersem kim kırar o taşları.” Diye cevap vermiş bizim sadık hemşerimiz.

Anlatacağım öyküdeki adam daha sadık. Rowan'ın Garcia'ya mektubu öyküsüne bin çeker. Bizim ki daha sadık. 55 yıl olmuş vukuatsız nöbette olduğunu komutanına haber verilmesini söylüyor. Ben böylesi adamın elini değil ayağını operim.

11. Makineli Takım Komutanı İğdırlı Onbaşı Hasan'ın öyküsü bu. Yazıyı orijinal haliyle yayılıyorum. İbretlik bir yazı. Yorumu siz yapın.

2004 yılında Frankfurt'ta hayatını kaybeden Merhum İlhan Bardakçı'nın Kudüs'te yaşadığı bir hatıra... Hakikaten ilginç ve bir o kadar da ibret verici. Okurken çok etkileneceksiniz.

Bardakçı anlatıyor:

"Mevkî Kudüs. Mekân Mescid-ül Aksa, Tarih 21 Mayıs 1972 Cuma. Ben ve gazeteci arkadaşım rahmetli Said Terzioğlu, İsrail Dışişleri rehberlerinin yardımı ile bu mübarek makamı dolaşyoruz. Kudüs Kapalı Çarşısı'nda rüzgâr gibi dolanan entarili kahvecilerin ellerindeki askılara çarpmadan biraz yürüdünüz mü, önünüze çıkan kapı, sizi Mescid-ül Aksa'nın önüne kavuşturur. Mirac mucizesinin soluklanıldığı ilk Kible'mize yani... Hemen oracıkta, ilk avlu vardır ki, hâlâ bizim lâkabımızla anılır. "12 bin şamdanlı avlu" derler oraya. Yavuz Selim 30 Aralık 1517 Salı günü Kudüs'ü devlete katmıştır da, ortalık kararmıştır. Yatsı namazını o avluda kılar. Kendisi ve bütün ordu beraber. Şamdanları yakarlar. Tam 12 bin şamdan... O isim oradan kalmaz. Sekiz on basamaklı geniş merdiveni adımladınız mı, o mukaddes Mescid'in bağdaş kurduğu ikinci avluya ulaşırsınız.

Onu o merdivenin başında gördüm. İki metreye yakın bir boy... İskeletleşmiş vücudu üzerinde bir garip giysi... Palto?.. Hayır, kaput, pardösü veya kaftan?.. Değil. Öyle bir şey, işte. Başındaki kalpak mı, takke mi, fes mi? Hiçbirisi değil. Oraya dimdik, dikilmiş. Yüzüne baktım da, ürktüm. Hasadı yeni kaldırılmış kıraç toprak gibi. Yüz binlerce çizgi, kırışık ve kavruk bir deri kalıntısı.

Yanımda İsrail Dışişleri Bakanlığı Daire Başkanı Yusuf var. Bizim eski vatandaşımız. İstanbullu.

"Kim bu adam?" dedim.

Lâkaydi ile omuz silkti. "Bilmem." diye cevap verdi.

"Bir meczup işte. Ben bildim bileli, yıllardır burada durmuş. Çakılı gibi, hâlâ duruyor ya... Kimseye bir şey sormaz. Kimseye bakmaz, kimseyi görmez."

Kan mı çekti nedir? Nasıl, neden, niçin hâlâ bilmiyorum. Yanına vardım. "Selâmüna leyküm baba." dedim.

Torbalanmış göz kapaklarının ardında sütelenmiş gibi jilette çizilmişçesine donuk gözlerini araladı. Yüzü gerildi. Bana, bizim o canım Anadolu Türkçemizle cevap verdi:

- Aleykümüsselâm oğul...

Donakaldım. Ellere sarıldım, öptüm öptüm...

- Kimsin sen, baba? dedim.

Anlattı ki, ben de size anlatacağım...

Ama evvelâ biliniz. O canım Devlet (Osmanlı) çökerken, biz Kudüs'ü 401 yıl 3 ay 6 günlük bir hakimiyetten sonra bırakırız.

Günlerden 9 Aralık 1917 Pazar günüdür. Tutmaya imkân yok. Ordu bozulmuş, çekiliyor, devlet, zevalin kapısında. İngiliz girinceye kadar geçen zaman içinde yağmalanmasın diye oraya bir artçı bölük bırakırız. Âdet odur ki kenti zapteden gâlip, asayiş görevi yapan yenik ordu askerine esir muamelesi yapmaz.

Anlattı, dedim ya. Gerisini tamamlayayım.

- Ben, dedi, Kudüs'ü kaybettiğimiz gün buraya bırakılan artçı bölüğünden... Sustu. Sonra, elindeki silahın namlusuna sürdüğü fişekleri ateşler gibi zımbaladı:

- Ben, o gün buraya bırakılmış 20. Kolordu, 36. Tabur, 8. Bölük, 11. Ağır Makineli Tüfek Takım Komutanı Onbaşı Hasan'ım..

Yarabbi. Baktım, bir minare şerefesi gibi gergin omuzları üzerindeki başı, öpülesi sancak gibiydi... Ellerine bir kere daha uzandım. Gürler gibi mırıldandı:

- Sana, bir emanetim var oğul. Nice yıldır saklarım. Emaneti yerine teslim eden mi?

- Elbette, dedim, buyur hele...

Konuştu:

- Memlekete avdetinde (dönüşünde) yolun Tokat Sancağı'na düşerse... Git, burayı bana emanet eden kumandanım Kolağası (Önyüzbaşı) Musa Efendi'yi bul. Ellerinden benim için bus et (öp). Ona de ki...

Sonra, kumandanı olduğu takımın makineli gibi gürledi:

- O'na de ki; gönül komasın. Ona de ki; "11. Makineli Takım Komutanı İğdırlı Onbaşı Hasan, o günden bu yana, bıraktığın yerde nöbetinin başındadır. Tekmilim tamamdır kumandanım. dedi" dersin...

Sonra yine dîneldi (dimdik doğruldu). Taş kesildi. Bir kez daha baktım. Kapalı gözleri ardından, dört bin yıllık Peygamber Ocağı ordumuzun serhat nöbetçisi gibiydi. Ufukları gözlüyordu. Nöbetinin başında idi. Tam 55 yıl kendisini unutuşumuzdaki nâdanlığımıza rağmen devletine küsmemişti.

Derleyen: Mustafa ÇOBAN